

Տարեկան գին 440 դր.
Վեցամսեայ 220
Մեկ ժամանակ տարի 5 դրուով է
Ստորագրութիւնները կանխիկ են:
Տարեկան գինները ամսայ 1 ի
եւ 1 ժին կը սկսին:

Իսկա երբայիք լրագրութեան համար
ծախքը առնողին վրայ է:
Լրագրութեան վերաբերեալ համայն կամ որ
եւ ի՞նչ գրութիւն լրագրութեան պիտի
ուղղուի, եւ ասանց համարում ծախք
ըն խրատողին վրայ է:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 26 ՅՈՒՆԻՍ

Եւրոպայէն եկած լուրերը մինչեւ
յուլիս 18/30 կը հասնին:

Ա. Կաթողիկոսի կայսրը յուլիս 13/25
ին Փարիզ կ'ապաստուէր:

Իտալիայի հարաւային գաւառներուն
մէջ գեա խաղաղութիւնը չկրցաւ հաս-
տատուիլ: Յիշեալ գաւառացի զինուո-
րական կառավարիչ և թագաւորական
տեղակալ Չիպրիանի գործակցութեամբ
կապէս կը հարձակ տագնապները և դէմ
դէմքներն անմիայ կը շարքէ: Բայց չը-
ռոմի երկիրը մօտ ըլլալով, ապաստանե-
ները դիւրաւ հոն կը փախչին, և օգ-
նութիւն ու քաջալերութիւն զանելով
նորէն կը կազմուին: Այս պատճառաւ չի-
լուացուի որ Իտալիոյ հարաւային գա-
ւառները կատարեալ խաղաղութիւն դրու-
նեն քանի որ Հռոմի և Վիտորիոսեանց
կողմէն եղած ձեռնադրութիւնները չգա-
ղարին:

Սարոնիայի կղզին Վաղդիոյ տիրե-
լու վրայ անցնելները պարտաւ լուրերը
նորէն երեւան ելելով, Վաղդիոյ լրագիր-
ներուն և մինչեւ անգամ խորհրդարանին
ուշադրութիւնը նորէն գրաւեցին:

Հասարակաց խորհրդարանին անդամ
ներէն Պ. Բինկլէյը երկար ատենա-
բանութիւն մը ընելով՝ Սարոնիայի կղզ-
ի վրայ Վաղդիոյ համար ունեցած անբաւ-
կարեւորութիւնը և անոր ձեռքը անցնե-
լուն ծանր հետեւանքները մանրամասն կեր-
պով բացատրեց և այս նիւթին վրայ
Փարիզի ու Թուրքիոյ կառավարութեանց
մէջ եղած թղթակցութիւններուն երե-
ւան ելելը խնդրեց կառավարութեան
պաշտօնեայններէն:

Եւրոպայի դրոճոց պաշտօնեայ Լորտ
Ռոն Ուլսթըլ յանձն չառաւ խորհրդա-
րանին հաղորդել յիշեալ թղթակցու-
թիւնները, և յայտարարութիւն ըրաւ
թէ Վաղդիոյ ու Իտալիայի կառավարու-
թիւնները պաշտօնական կերպիւ սուտ
հասած են վերաբերեալ զոչոյնները: Այ-
սու ամենայնիւ ինչհետեւ թիւն չէ, ըսաւ,
կոյր փտաշուծեամբ մը հաւատալ թէ
այսուհետեւ յարձակում կ'աւելան
չկրնար ըլլալ, և փառասէր խորհուրդ-
ներ ի գործ չեն կրնար դրուիլ: Վաղ-
դիացուց կայսրը շատ զօրաւոր է: Բո-
լոր աշխարհ կը տեսնէ անոր ունեցած
մեծ զօրութիւնը: Թէ և ինքը, ինչ-
պէս որ կը հաւատամ, Եւրոպայի խա-
ղաղութիւնն հաստատ պահելու և
Վաղդիոյ հետ բարեկամ ֆալու դիտա-
ւորութիւն ունենայ, եւ չեմ կրնար ա-
նեղիկիմ ըլլալ և կատարեալ վատա-
հալութիւն ունենալ որ Վաղդիոյ հա-
տարակց կարծիքին վիճակը, Վաղդիոյ
խորհրդարաններուն կամ բանակին վիճա-
կը օրին մէկը յանկարծ չկրնայ փոխել
կառավարութեան քաղաքականութիւ-
նը:

Ս. Երբ յարգի բարեկամ երեւոյթիւնա-

նը կըսէ թէ ուշադիր աչքով պէտք է
հսկելը Եւրոպայի մէջ անցած անցքը:
նրուն վրայ որոնք շատ անգամ թաղա-
ւորներուն քաղաքականութենէն կա-
խուած չունին:

Եւրոպայի օրս Եւրոպայի դաւա-
ն զան կողմերը մեծ շարժումներ կան, և
նրոց սկզբնաւորութիւնն էր միայն Իտա-
լիոյ շարժումը: Այն ամեն ազդերը որ
նրոց կառավարութեանէն դուրս չեն և
ըստապի կառավարութիւններ ձեռք
բերել կուզեն, մեծ շարժման մը մէջ են:
Ինչ կը հետեւի այս վիճակէն եթէ ոչ
անհանգստութիւն մը որ թերեւ քա-
ղաքական պատերազմի, ապաստանու-
թեան, խռովութեան, թաղաւորաց
փոփոխութեան և ստացուածոց տիրա-
ւորութեան պիտի առաջնորդէ:

Երբ, եւ կըսեմ թէ առանց որ և
է վեհապետի մը վրայ մեզի դէմ թըշ-
նամական դիտաւորութիւններ դնելու,
անի միայն բաւական պատճառ մըն է
երկիրն կառավարութեանը ուշադիր
աչքով հսկելու ամեն ծագած անցքը:
նրուն վրայ: Բայց միանգամայն յիշել
պէտք է որ միանգամայն կառավարու-
թիւններ և խաղաղութեան վիճակին
մէջ անհանգստութիւն ձգելու ալ ոչ
միայն տղայական այլ և չար քաղաքա-
կանութիւն մը կըլլայ: Ուստի պէտք է
շնորհ, ինչպէս որ շնորհներ, համա-
նայնութիւն հաստատելու և վեճերը
զաղրեցնելու՝ այն ամեն տեղ ուր պա-
տերազմ ծագելու սպառնալիք կան:

Լորտերուն խորհրդարանին մէջ ալ
յուլիս 7/19ին օրը հարիւրի չափ աղեր-
սագիրներ ներկայացան ինչպստ և հաս-
տանի:

Եւստիոյ կայսրը Հունգարիայի եր-
կու խորհրդարաններուն հրովարտել մը
զոյն, որով Հունգարացուց հիմնական
պահանջները կը մերժէ: Ենցեալ
փետր. ամսոյ մէջ տուած սահմանադրա-
կան հրովարտական սկզբնաւորներն հաստատ
բանելով՝ յայտարարութիւն կ'ընէ թէ
Հունգարիա իրական միութեամբ մը կապ-
ուած է Եւստիոյ միապետութեան
հետ, և կը հրաւիրէ Հունգարիայի ա-
ւագածողութիւնը որ 1848-ին օրէնքները վերա-
քննելով՝ տեղութեան նոր հիմնական օ-
րէնքներուն հետ համաձայնեցնեն, և տե-
ղութեան մեծ ժողովին երեսփոխաններ
զոյն:

Եւստիոյ հրովարտել յուլիս 11/23ին եր-
կու խորհրդարաններուն մէջ կարգաց-
ուելով՝ խիստ անհանգիստ պաւառութիւն
մը ըրաւ ժողովականաց վրայ, և գուրան
ալ ժողովութեան մէջ զրգուռութիւնը մեծ-
նալ սկսաւ:

Խորհրդարանը կայսրը հրովարտելին
վրայ վիճաբանելու գործը չորս օր ետ ձը-
գեց, և այն չորս աւուր մէջ նախապա-
րտական խորհրդակցութիւններ ընելու
որոշում ըրաւ:

Բարձրագոյն կառավարութիւնը որ
Եւրոպայի հոռոմեական տեղութիւններէն

մէկն է, « Բորք զթութեան » ըսուած
մայրապետներն ու Լազարիսթ ըսուած
կրօնաւորները Լեզզոնէն (տեղութեան
մայրաքաղաքէն) վիճակու որոշում ըրաւ:

Եւրոպայի դերմանական Վաղդի-
թագին մէջ հրատարակուած նամակ մը
լուր կուտայ, թէ Լազարիսթ բնակեալ
Իտալիայիներն իրենց յուլիս 25ին ազգային
տունն համար Վասիլէի հոռոմեական ե-
կեղեցւոյն մէջ կրօնական հանդէս ընել
ուզելով, եկեղեցականները չեն հաճեր:
Այն ժամանակը հրեայներն առաջարկե-
ր են Իտալացուց որ իրենց սինակոնային մէջ
կատարեն: Հետեւապէս յուլիս 25ին օրը
սինակոնայի շքեղագոյն զարդարուելով Ի-
տալացիներն հոն հրաւիրուել են ու հրեայ
պատանիներ « Օ. քեղ Եւստուած գովա-
բանեմ » երգը կարգացեր են երրոյն-
ցերէն լեզուաւ:

Վերիկայէն եկած վերջին լուրերը
ձախորք են Հարաւային համար: Հիւ-
սիականաց Մաք Բինկլէյտ գործակցը
Հարաւային մէկ բանակը զարկաւ: Պար-
նէլթ գործակցան ալ ուրիշ մեկ բանակ-
նին զարկաւ ցրուեց:

Միացեալ — Եւստիոյ երեսփոխա-
նաց ժողովը Լեզզոն նախագահին իրն-
դիր յաւելումով ընդունեց, ու 500
հազար զօրք հանելու և 500 միլիոն տո-
լար փոխառութիւն ընելու առաջար-
կութեանը հաւանութիւն տուաւ:

Օտէսայէն յուլիս 13 թիւով լուր
կուտան թէ Վ. Եւրեանցի կայսրը քա-
նիմը օրէն Գլըմ կ'ապաստուի ուր Եւրին
վեհապետութիւնը ծով մանելու դիտա-
ւորութիւն ունի կողք:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երեկ երեքշաբթի օգոստոսիաւ Ինք-
նակալը Եւստիոյ դրոճոց պաշտօնեայ
բարձրագոյնի Վաղի փաշան սորոքունի
պալատը կ'անցնելով մեծ Լազարիսթ անուա-
նեղ փոխանակ բարձրագոյնի Վաղիսթը
Մեհմետ փաշային:

Երկուշաբթի օրը օգոստոսիաւ Ինք-
նակալը շոգենաւով Վ. Եւրիոյ նեղուցը
պտտեցաւ մինչեւ Սե. ծովու բերանը, և
բոլոր բերքին ու մարտիկները աչքէ ան-
ցուց:

Ենցեալ չորեքշաբթի մայրաքաղաքին
անդրկական գետափը պատիւ ունեցաւ
օգոստոսիաւ Ինքնակալին ներկայանալու:

Մորին վեհմութիւնը այս առթիւ եր-
կար ատենաբանութիւն մը ըրաւ, որուն
մէջ օգոստոսիաւ Ինքնակալին հրամայած
բարեկարգութիւններուն և նորին կայսե-
րական վեհապետութեան յարաւոր ու
գործունեայ խնամոցն ու հոգածութեան
ցը համար իր անկեղծ ուրախակցութիւնը
յայտնելով՝ սրտազին բարեմաղթութիւն
ներ ըրաւ:

Ենցեալ ուրբաթ օրը մայրաքաղաք
հասաւ Ինքնակալին անուն Ուսու գորա-
պետը որ Ուսուաց Վ. կայսրը կողմէն
կուգայ օգոստոսիաւ Ինքնակալին գա-
հակարութիւնը շնորհաւորելու:

Հետեւեալ օրը յիշեալ գործակցը
պտտիւ ունեցաւ օգոստոսիաւ Ինքնա-
կալին ներկայանալու մայրաքաղաքին Ուս-
ուաց գետափին Լազարիսթ իշխանին և դե-
պանատան գլխաւոր պաշտօնատարներուն
հետ:

Օգոստոսիաւ Ինքնակալը առաջին
կարգի Մեհմետի պատուանշան շնորհեց
Ինքնակալին գործակցին:

Եւրոպայի թագուհին օգոստոսիաւ
Սուլթան Վալիւլ Եղեղ ինքնակալին
զահակարութիւնը իր կողմանէ շնորհա-
ւորելու համար Երեւելեան վերջին պա-
տերազմին ժամանակը անգրեական գորաց
հրամանատարութիւն ընող Բաթիսթին
զօրապետը ընտրեց, որ հիմա Ղալաթ-
թարի կառավարիչն է:

Օգոստոսիաւ Ինքնակալը ինքնագիր
նամակ մը Բուլղարի թագաւորին ղրկեց,
անցեալները կատարուած ողորդութեան
թեմէն անվտանգ աղանդուն համար ու-
րախակցութիւնը յայտնելով:

Ենցեալ հինգշաբթի օրը մայրաքա-
ղաքին Ուսուաց գետափը մեծ ձաշ մը
տուաւ ի պատիւ Ինքնակալին գործակ-
ցին Վ. Եւրան բոլոր նախարարներն ալ
հրաւիրելով:

Կայսերական կառավարութիւնը Ենգ-
ղիոյ ու Վաղդիոյ հետ հաստատած ա-
ւելուրական դաշնագրութեան պէս դաշ-
նագրութիւն մ'ալ Իտալիոյ կառավա-
րութեան հետ հաստատեց:

Ենցեալ չորեքշաբթի օրը մայրաքա-
ղաքին Բուլղարի պէ Եւրան կողմանէ յա-
տուկ պատգամաւորութիւն մը եկաւ օ-
գոստոսիաւ Ինքնակալին զահակարութիւ-
նը շնորհաւորելու:

Օգոստոսիաւ Ինքնակալին անձնա-
կան թիշի Մարքո պէյը որուն օգոստո-
սիաւ Ինքնակալը Լեզզոն տոտիճան շը-
նորհած է, արքունի պալատան գլխաւոր
թիշի և տեղութեան հիւանդանոցնե-
րուն ընդհանուր տեսուչ անուանեցաւ:

Եւրոպայի նախարար Կուսակալ Իթ-
հեմ փաշան անցեալ չորեքշաբթի Վ. Պօլիս
հասաւ:

Բուլղարի տ'Օուրան լրագիրը կըսէ
թէ յիշեալ փաշան դատաւանի ներքեւ է:

Պերութեան լուր կուտան թէ Լեզա-
նանու կուսակալ Վ. սեմափալ Վ. Տա-
վութ փաշան ըստ յուլիս 25ին իրիւնքը
Պերութի հասեր է:

Հետեւեալ առտուն Եւրին վեհմու-
թիւնը շոգենաւէն ցամաք ելեր է Թեղա-
նօքներու որոտման, Պերութի կողմ:

Էջերից 8—14 24—30—23
12—20 27—28
16—24 29—30
20—50 50—52

Իմբազիր-Տճօրեհն
Կ. Ս. ԻՌԵՒՆԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԿՐՈՑ
Կ.-ՊՕԼՈ ՁԻՐԵԼԻ ԽԱՆ